Nummer VN2024-003362
Directie rve verkeer en or

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 26 maart 2024

Portefeuille: Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)

Agendapunt: B20

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Uitvoerings- en kredietbesluit voor het uitbreiden van de capaciteit van de tramhalte Zuiderzeeweg en verbeteren van de voetgangersoversteek over de IJburglaan.

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van nut en noodzaak van het uitbreiden van de capaciteit van de tramhalte Zuiderzeeweg en het verbeteren van de voetgangersoversteek over de IJburglaan (door o.a. het opheffen van de opstelstrook rechtsaf vanuit Piet Heintunnel). Hierdoor wordt de ruimte voor voetgangers vergroot en verbetert de verkeersveiligheid van het toenemend aantal ov-reizigers door de opening van Inholland en het Montessori Lyceum in de Sluisbuurt.
2. Kennis te nemen van de ontvangen adviezen van het Expertiseteam Openbare Ruimte & Mobiliteit, Werkgroep Verkeerslichten Amsterdam en het Toetsteam Openbare Ruimte & Mobiliteit en de urgentie van het tijdig uitvoeren van de werkzaamheden.
3. In te stemmen met het uitvoeren van de maatregelen die bijdragen aan het verbeteren van de capaciteit en verkeersveiligheid van de tramhalte Zuiderzeeweg en voetgangersoversteek over de IJburglaan, conform de ontwerpnotitie (bijlage 1) en het definitief ontwerp (bijlage 2).
4. Beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van €810.000 (prijspeil 2024, inclusief indexatie en exclusief BTW) voor de uitvoering van de maatregelen, met als dekking: €270.000 Programma stadsverbetering, €270.000 Grond & Ontwikkeling en €270.000 Vervoerregio Amsterdam.

Kernboodschap

Met de opening van Inholland en het Montessori Lyceum in de Sluisbuurt neemt het aantal ov-reizigers fors toe. Door drukte kunnen verkeersonveilige situaties ontstaan op en rondom de ov-haltes en oversteek nabij de kruising Zuiderzeeweg/IJburglaan. Daarom worden er maatregelen genomen om de capaciteit te vergroten en de verkeersveiligheid te verbeteren, zoals het verkorten van de voetgangersoversteek en het vergroten van de groentijd voor voetgangers door het opheffen van de rechtsafbeweging vanuit de Piet Heintunnel. Hiermee geeft het college ruim baan aan de voetganger. De maatregelen worden vóór september 2024 uitgevoerd. De maatregelen zijn vooruitlopend op het project Cruciale Mijl IJburglaan.

Bestuurlijke achtergrond

- Principebesluit PBI fase 1 genomen in de map van wethouder Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (juli 2023), ter kennis name gedeeld met stadsdeel Oost.
- Voorkeursbesluit PBI fase 2 genomen in het college van B en W (november 2023), ter kennis name gedeeld met stadsdeel Oost.
- Uitvoeringsbesluit PBI fase 4 over het realiseren van de nieuwe tijdelijke bushaltes ter hoogte van de Sluisbuurt en het verlengen van de bestaande bushalte Zuiderzeeweg genomen in het dagelijks bestuur van Stadsdeel Oost (januari 2024).

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, sub a, Gemeentewet

Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet de raad of burgemeester hiermee is belast.

Artikel 189, eerste lid jo artikel 212, eerste lid van de Gemeentewet en artikel 6, lid 1 en 2 van de Financiële verordening gemeente Amsterdam

Voor alle taken en activiteiten stelt de raad jaarlijks de begroting vast (art. 189 Gemeentewet) en de raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast (art. 212 Gemeentewet). Op basis van deze verordening (art. 6 Financiële verordening) draagt het college er zorg voor, dat alle door de raad vastgestelde wijzigingen van de begroting en investeringskredieten juist en volledig in de budgetten van de programma's, de programmaonderdelen en de budgetten van de investeringskredieten worden verwerkt.

Artikel 21 sub c, Financiële verordening gemeente Amsterdam.

Het college stelt regels vast gericht op: Lid c: de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van toegewezen budgetten en investeringskredieten.

Onderbouwing besluit

I. Kennis te nemen van nut en noodzaak van het uitbreiden van de capaciteit van de tramhalte Zuiderzeeweg en het verbeteren van de voetgangersoversteek over de IJburglaan (door o.a. het opheffen van de opstelstrook rechtsaf vanuit Piet Heintunnel). Hierdoor wordt de ruimte voor voetgangers vergroot en verbetert de verkeersveiligheid van het toenemend aantal ov-reizigers door de opening van Inholland en het Montessori Lyceum in de Sluisbuurt.

Met de opening van Inholland in september 2024 komen er ruim 7.000 studenten en 500 medewerkers, waarvan er naar verwachting dagelijks minimaal 1.700 op de vestiging aanwezig zijn. In september 2025 komen daar nog 1.100 leerlingen van het Montessori Lyceum bij. Hoewel zowel Inholland als het Montessori Lyceum hebben toegezegd om aan roosterspreiding te doen, zal het aantal in- en uitstappers op de halte Zuiderzeeweg tijdens spitsperioden sterk toenemen en zijn er alsnog additionele maatregelen nodig.

De verwachting is dat het regelmatig voor zal komen dat gedurende de ochtendspits op werkdagen er ruim 200 mensen per keer uit een halterende (gekoppelde) tram, vanaf Centraal Station in de richting van IJburg stappen. De halte Zuiderzeeweg (zuidzijde) zal hiermee erg druk worden.

De maatregelen zijn tijdelijk (voor een periode van circa 5 tot 10 jaar) tot oplevering van het project Cruciale Mijl IJburglaan. Het project Cruciale Mijl IJburglaan biedt een definitieve oplossing waarbij de bereikbaarheid van het gebied verbetert door goede doorstroming van fiets, openbaar vervoer en auto en zorgt voor betere oversteken voor voetgangers op de kruising Zuiderzeeweg/IJburglaan. Dit is mogelijk door het realiseren van een auto-onderdoorgang op de kruising Zuiderzeeweg-IJburglaan. Het project Cruciale Mijl heeft op 9 november 2023 de inspraak afgerond en streeft ernaar om in Q2 2024 een voorkeursbesluit te laten nemen door het college van B en W.

II. Kennis te nemen van de ontvangen adviezen van het Expertiseteam Openbare Ruimte & Mobiliteit, Werkgroep Verkeerslichten Amsterdam en het Toetsteam Openbare Ruimte & Mobiliteit en de urgentie van het tijdig uitvoeren van de werkzaamheden

De maatregelen zijn voorgelegd aan diverse toets- en adviesteams. Het Expertiseteam Openbare Ruimte & Mobiliteit heeft positief geadviseerd over de voorkeursmaatregelen. Werkgroep Verkeerslichten Amsterdam heeft ook positief geadviseerd met als aandachtspunt kleine aanpassingen aan het Monitoringsplan. Met het monitoren wordt onderzocht of de oplossing voldoende effectief is en wat de effecten zijn op andere modaliteiten. Aan de hand van de uitkomsten kan er worden bepaald of er op korte termijn additionele aanpassingen nodig zijn binnen de verkeersregelinstallatie.

De uitwerking van deze maatregelen is (na een positief advies van het Expertiseteam Openbare Ruimte & Mobiliteit) besproken in het Toetsteam Openbare Ruimte & Mobiliteit. Het Toetsteam adviseert:

"Het Toetsteam stemt in met de zoekrichting van het project om ter plaatse meer ruimte te willen geven aan de voetganger en dat dit ten koste zal gaan van de ruimte voor de auto. Deze afweging is in lijn met het bestaande beleid en anticipeert op nieuwe beleidsontwikkelingen. Het Toetsteam begrijpt de urgentie om voor de opening van de Inholland Hogeschool te komen tot een geoptimaliseerde oplossing. Maar het constateert ook dat er met het concept monitoringsplan nog geen concrete maatregelen zijn uitgewerkt die kunnen worden ingezet op het moment dat er zoveel voetgangers op en rond de tramhalte zijn dat er een onveilige situatie ontstaat"

Het Toetsteam OR&M heeft nog geen definitief oordeel gegeven, maar wel een aantal aandachtspunten, zoals het betrekken van GVB bij de monitoring, vroegtijdig de gewijzigde route aangeven i.v.m. het vervallen van de rechtsaffer en detailopmerkingen t.a.v. materialisatie. Deze aandachtspunten worden op korte termijn verwerkt en voor een definitief advies aan het Toetsteam voorgelegd.

Gezien de urgentie van dit project (zie besluitpunt 1 van collegevoordracht) kan het project géén vertraging permitteren. Indien er vertraging optreedt, wordt het risico groter dat de werkzaamheden niet op tijd uitgevoerd worden voor de opening van Inholland. De werkzaamheden vinden dan nog plaats na de opening van Inholland. Dit kan een negatieve impact hebben op de verkeersveiligheid.

III. In te stemmen met het uitvoeren van de maatregelen die bijdragen aan het verbeteren van de capaciteit en verkeersveiligheid van de tramhalte Zuiderzeeweg en

voetgangersoversteek over de IJburglaan, conform de ontwerpnotitie (bijlage 1) en het definitief ontwerp (bijlage 2).

In november 2023 heeft het college ingestemd met de voorkeursmaatregelen. Deze maatregelen zijn uitgewerkt in een definitief ontwerp, ontwerpnotitie en kostenraming. De bestaande tramhalte voldoet reeds aan de toegankelijkheidseisen voor reizigers met een rolstoel of rollator, met de extra maatregelen wordt de toegankelijkheid van de tramhalte verder verbeterd. Clientenbelang is hierin meegenomen als onderdeel van de interne advies- en toetscommissies.

De maatregelen zijn:

Tramhalte Zuiderzeeweg

- Verwijderen c.q. het verplaatsen van elementen op beide perrons;
- Het realiseren van één extra in/uitgang centraal op beide perrons.

Voetgangersoversteek IJburglaan

- Verbreden oversteek op trambaan door verwijderen elementen;
- Verbreden oversteek over rijbaan door markering (zebrapad) + verharding berm;
- Meer opstelruimte, verkorten oversteek en vergroten groentijd voor voetgangers door de rijrichting en opstelstrook rechtsaf vanuit Piet Heintunnel (richting Amsterdamsebrug) op te heffen;
- Voetgangers met prioriteit groen geven, een langere groentijd voor voetgangers en beide deeloversteken van de voetgangers regeltechnisch met elkaar te koppelen;
- Het toepassen van een *smart mobility* maatregel, zoals een radar om het groen op basis van de daadwerkelijk aanwezige voetgangers te verlengen.

Het definitieve ontwerp toont de beoogde situatie van de tramhaltes en de voetgangersoversteek over de IJburglaan. Voor het ontwerp zijn verschillende eisen en adviezen van diverse stakeholders van toepassing en meegenomen in het ontwerp. Deze zijn benoemd in de ontwerpnotitie (bijlage 1).

Opheffen opstelstrook rechtsaf vanuit Piet Heintunnel (meest ruimte gevende maatregel)

Eén van de maatregelen is het schrappen van de rechtsafbeweging vanaf de Piet Heintunnel richting Amsterdamsebrug. Door het schrappen van de rechtsafbeweging vervalt hier een rijstrook. Dit zorgt voor meer opstelruimte voor voetgangers, een kortere voetgangersoversteek en langer groen voor het voetgangerslicht. De omgekeerde beweging linksaf richting Piet Heintunnel is bij de reconstructie van het kruispunt in 2018 al onmogelijk gemaakt.

De effecten op het autonetwerk zijn klein. Ongeveer 100 auto's per dag maken de rechtsafbeweging richting Baaibuurten en Amsterdamsebrug. Ter vergelijking; dit is ongeveer 0,7% van het aantal auto's dat hier uit de Piet Heintunnel komt. Bestemmingsverkeer naar de Baaibuurten zal in plaats van de Piet Heintunnel naar verwachting vooral de Amsterdamsebrug gaan gebruiken. Omdat het om een relatief klein

aantal auto's gaat, leidt dit niet tot een significante verandering van de drukte op deze alternatieve route.

Het projectteam werkt aan een monitoringsplan met een nulmeting en metingen na het aanpassen van de verkeersregelinstallatie. Met het monitoren kan er worden onderzocht of de maatregelen voldoende effectief zijn. Het voorstel is om de aantallen overstekende voetgangers, het effect op autoverkeer en mogelijke filevorming in de Piet Heintunnel te monitoren. Aan de hand van de uitkomsten wordt er bepaald of er op korte termijn additionele aanpassingen nodig zijn binnen de verkeersregelinstallatie. Wanneer er een langere groentijd nodig blijkt te zijn voor voetgangers zal dit ten koste kunnen gaan van andere modaliteiten.

IV. Beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van €810.000 (exclusief BTW) voor de uitvoering van de maatregelen die bijdragen aan het verbeteren van de capaciteit en verkeersveiligheid van de tramhalte Zuiderzeeweg en voetgangersoversteek over de IJburglaan, met als dekking: €270.000 Programma stadsverbetering, €270.000 Grond & Ontwikkeling en €270.000 Vervoerregio Amsterdam.

Voor de uitvoering van de maatregelen die bijdragen aan het verbeteren van de capaciteit en verkeersveiligheid van de tramhalte Zuiderzeeweg en voetgangersoversteek over de IJburglaan is een raming opgesteld o.b.v. definitief ontwerp. De raming bedraagt €807.760, dit is inclusief voorbereiding en risicoreservering. Het hiervoor aan te vragen uitvoeringsbudget is afgerond tot €810.000. De kosten zijn gedekt met €270.000 Programma stadsverbetering, €270.000 Grond & Ontwikkeling en €270.000 Vervoerregio Amsterdam. Een nadere onderbouwing van de financiën is te vinden onder het kopje 'Financiële onderbouwing'.

Participatie

In augustus 2023 zijn er gesprekken gevoerd met gebruikers van de tramhalte en de voetgangersoversteek. Het doel hiervan was om inzicht te krijgen in hoe OV-, weggebruikers en bewoners de huidige situatie beleven en of zij voor eventuele problemen mogelijkheden voor verbetering zien. De belangrijkste bevindingen van dit gebruikersonderzoek zijn meegenomen in de afwegingen. Hieruit kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De tramhalte wordt als druk ervaren maar het is nog acceptabel;
- De wachttijden bij de voetgangersoversteekplaats zijn lang;
- In de huidige situatie zijn er geen zorgen over de capaciteit en verkeersveiligheid. Met de ontwikkeling van de Sluisbuurt en toename van OV- en weggebruikers nemen de zorgen over de capaciteit en verkeersveiligheid toe.

Tijdens een informatieavond (oktober 2023) en bewonersbijeenkomst (maart 2024) op Zeeburgereiland zijn bewoners en belanghebbenden geïnformeerd over het onderzoek naar maatregelen.

Financiële onderbouwing

Tabel 2: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Vervoerregio Amsterdam	77018509	I	€ 270.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
GenO	77018509	I	€ 270.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Programma SV	77018509	I	€ 270.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			**€ 810.000,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
PBI 3/4		I	€ 660.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
PBI 1/2		I	€ 150.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			**€ 810.000,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

De voorlopige dekking van het project uitbreiden van de capaciteit van de tramhalte Zuiderzeeweg en verbeteren van de voetgangersoversteek over de IJburglaan is als volgt:

- € 270.000 Programma stadsverbetering
- € 270.000 Grond & Ontwikkeling
- € 270.000 Vervoerregio Amsterdam

In het opdrachtgeversoverleg Mobiliteitsprogramma Zeeburgereiland van 30 maart 2023 zijn deze nieuwe maatregelen besproken en vastgesteld dat Verkeer & Openbare Ruimte (programma stadsverbetering), Grond & Ontwikkeling en Vervoerregio Amsterdam respectievelijk een derde bijdragen aan de benodigde kosten.

De Vervoerregio Amsterdam is voornemens om een bedrag van € 270.000 (nog niet definitief) ter beschikking te stellen. Het promotiebesluit ligt 4 juli 2024 bij het Dagelijkse Bestuur van de Vervoerregio Amsterdam

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst. Intern betrokken partijen informeren we onder andere via email en overleg.

Buiten de gemeente

Informeren van bewoners en belanghebbenden over de maatregelen en het vervolgproces in de omgeving. Dit zal via diverse kanalen gecommuniceerd worden zoals een ondernemers/bewonersbrief, projectpagina op amsterdam.nl, sociale media en een digitale nieuwsbrief.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-014972	Advies (pdf)
AD2024-014764	Bijlage 1 - Begeleidende notitie DO Tramhalte & voetgangersoversteek.pdf (pdf)
AD2024-014765	Bijlage 2 - Definitief Ontwerp – Tramhalte & VOP.pdf (pdf)
AD2024-013560	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten